

Nem csak a tudása nagy Tóth József (a képen középen, ősz szakállal) professzornak, de emellett széles a tisztelőinek tábora. Hiszen sokan jöttek össze arra a köszöntésre, amikor a Pécsi Tudományegyetem egykori rektorát köszöntötték, az Ifjúság úton, mivel szerdán töltötte be hetvenedik életévét. A rektor emeritus azonban nem pihenhet meg, hiszen kollégái, hallgatói továbbra is számítanak a munkájára, szakmai segítségére. Mer egy ekkora szaktekintély nem vonulhat „csak úgy” nyugdíjba.

– Egyszer nekem, illetve másoknak azt mondta az én Jóska barátom, hogy aki tíz percnél többet beszél valamiről, az hazudik – jelentette ki dr. Gábel Róbert, a PTE rektora. – Mindezt csak azért jegyzem meg, mert arra kérek mindenkit, ezt tartsa be, lévén az nem lehet, hogy az összes szólásra jelentkező túl hosszan szóljon, mert akkor soha nem végzünk.

Gábel Róbert aztán igazán tudhatja, micsoda szellemi erőt képvisel Tóth József, akitől sokat tanult, az évek során, miközben együtt ültek a szenátusban. Akiket az a megtiszteltetés ért, hogy méltathatták munkatársukat, illetve tanárukat, azok mind-mind olyanokat mondtak az ünnepeltről, amik szépek, de egyben igazak is voltak. A különösen gondolkodásában fiatalos szaktekintély méltán örvend megbecsülésnek, övezi szeretet. Aki csak egyszer is beszélt vele, tanúsíthatja, a szemében örökké ott bujkál a huncutság, a humor értéke, a szája sarkában a mosoly. Miközben hivatásának, tudományának, a földrajznak, a földtannak avatott mestere.

Szóval, Tóth professzor, aki egykoron a szegedi egyetemen végzett, Pécsre is a csúcsra ért, hiszen rektorként az egész intézményt irányíthatta. Sőt, az egyetemek integrációját is irányította, átérezve annak minden felelősségét. Immár túl a hetvenen, csak sok munkát kívánhatunk neki, mert abban tud a legjobban, leghatosabban kiteljesedni, miként ezt már bizonyította korábban is.

Egy életút, sok sikerrel, rengeteg elismeréssel

Tóth József 1940. március 18-án született Cegléden. 1964-ben szerzett a szegedi József Attila Tudományegyetem biológia-földrajz szakán középiskolai tanári diplomát, majd 1973-ig először gyakornokként, majd tanársegédként, végül adjunktusként dolgozott az egyetem Gazdaságföldrajzi Tanszékén. 1973-ban szervezte meg az MTA Földrajztudományi Kutatóintézet Alföldi Csoportját Békéscsabán, amelynek 1984-ig vezetője volt.

1984 és 1992 között az MTA Regionális Kutatások Központja tudományos tanácsadójaként és főigazgató-helyetteseként tevékenykedett, közben a Janus Pannonius Tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanárává nevezték ki. 1994-től a Természettudományi Kar dékánja. 1997-től a Janus Pannonius Tudományegyetem rektoraként kapcsolódott be az egyetemszervezési feladatokba. 2000. és 2003. között a Pécsi Tudományegyetem rektoraként öregbítette az alma mater hírnevét. 2005. márciusáig a Földrajzi Intézetet, 1994-től a Földtudományok Doktori Iskolát vezeti.

Írta:

Egyetemi doktori értekezését 1966-ban, kandidátusi disszertációját 1973-ban védte meg. 1986-ban nyilvánították a földrajztudomány doktorává. Őt alkalommal szerepelt az MTA levelező tagjaivá javasoltak sorában, de felvételt nem nyert, 2003-ban azonban az Európai Akadémia (Párizs) tagjává választották.

Az egyetemi oktatásban diplomájának megszerzése óta vesz részt. Szegeden szakterületének szinte minden részdiszciplínáját oktatta, majd oda Békéscsabáról is átjárt és címzetes egyetemi docensként speciálkollégiumokat tartott. Miután Pécsre került, már 1984-től a Tanárképző Kar Földrajzi Tanszékének másodállású oktatójaként dolgozott. Egyetemi tanárrá és intézetigazgatóvá történt kinevezése után megszervezte és elindította az egyetemi szintű földrajzi képzést. Megalapította az Általános Társadalomföldrajzi és Urbanisztika Tanszékét, illetve segítette a Magyarországon unikális jellegű Földrajzi Információs Központ létrehozását. Az egykori tanszékből az évek alatt a kar egyik legnagyobb intézete fejlődött ki, amelynek kilenc tanszéke számos részterületen szerzett ismertséget és elismertséget. Jelenleg a doktoriskola vezetőjeként rector emeritus, egyetemi tanárként oktat.

Tudományos publikációi száma mintegy 480, közülük 14 könyv. Közel 100 tanulmánya idegen nyelven, illetve külföldön jelent meg. Számos konferencia- és tanulmánykötet szerkesztése mellett évekig szerkesztette az Acta Geographica Szegediensist, megalapítója és egy évtizeden át szerkesztője volt az Alföldi Tanulmányoknak, néhány évig a Tér és Társadalom című folyóiratnak.

Kutatási tevékenysége túlnyomó részében a gazdaság- és társadalomföldrajz, a népesség- és településföldrajz, valamint a nehezen definiálható, mindenképpen multidiszciplináris megközelítést feltételező regionális tudomány területére koncentrálódik. Kutatási témái között egyaránt szerepeltek települési szintű, kistérségi, makroregionális, országos és nemzetközi jellegű vizsgálatok.

Szakmai munkásságát az elmúlt négy évtizedben mintegy 15 jelentős kitüntetéssel ismerték el, melyek közülük a jelentősebbek:

- 1984: Pro Urbe Békéscsaba
- 1997: Lóczy Érem
- 1999: Pro Regio díj
- 2000: Grastyán-díj
- 2002: Pécs Megyei Jogú Város Díszpolgára
- 2003: Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztje
- 2009: Aranykatedra Díj
- 2009: Pro Universitate Quinqueecclesiensis